

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 11/5139	
	Arkiv sakID.: 11/1290	Saksbehandler: Stig Løvseth
Sluttbehandlede vedtaksinstans: Kommunestyret		
Sak nr.: 027/11	KOMMUNESTYRE	Dato: 16.06.2011

KULTURBYGG I FAUSKE KOMMUNE

Vedlegg: Mulighetsstudie med funksjonsvurdering av "Kultur- og kunnskapspark i Fauske kommune"

Saksopplysninger:

Fauske kommunestyre fattet i sak 12/09 følgende vedtak i forbindelse med årsbudsjett 2010 og økonomiplan:

(...)

3. *Fauske kommune skal legge til rette for en aktiv og variert livsutfoldelse for alle.*

- *Fauske skal ha en kulturell storstue/ kulturhus.*
 - *Fauske kommune skal ivareta naturmiljøet i kommunen og tilrettelegge for bærekraftig friluftsliv, samt ivareta det biologiske mangfoldet i kommunen.*
 - *Fauske kommune skal bidra til at Fauske by forskjønnes (herunder Fauskes ansikt mot sjøen).*
 - *Bekjempe rus-, volds- og vinningskriminalitetsproblemer.*
- (...) (saksbehandlers utheving)

Fauske kommune har gjennom flere tiår hatt ulike planer for kulturbygg. De mest kjente planene de siste tiårene er "Norsk Marmorsenter" og "Turbinen".

Likhetstrekkene på alle kulturbyggplanene er et ønske om en samordning av hverdagsaktiviteter og et ønske om å tilrettelegge for at amatører skal ha gode rammevilkår for å drive sine kulturaktiviteter.

Etter vedtaket i Kommunestyret 2009 har kulturbyggerarbeidet vært i en **utredningsfase**.

Fauske kommune har vært i dialog med flere kulturbyggeiere, og fått tatt del i og beskrevet prosess og funksjonsbeskrivelser for de ulike byggene. Lofoten kulturhus har vært besøkt, og Bærum kulturhus har vært besøkt i forbindelse med ønske om å lære om OPS-prosjekt. Det har også vært dialog og samtaler med Lier kommune, som skal bygge kulturbygg etter OPS-metoden. De to sistnevnte i samarbeid med Prosjektservice AS, som er knyttet som innkjøpsfaglig kompetanse til utviklingsarbeidet. I tillegg til dette har det også vært flere analyser på publikumsarealer i kultursal, basert på historiske besøkstall.

Fauske kommunestyre fattet i sak 97/10 følgende vedtak

"Kulturhus som OPS-prosjekt (offentlig-privat-samarbeid)

Kommunestyret vedtok i sitt budsjett for 2010 en intensjon om å realisere bygging av et kulturhus i Fauske. I løpet av 2010 har det vært kjørt en prosess for å velge ut en aktør som kan bistå kommunen i dette arbeidet.

Etter en anbudsrunde ble Prosjektservice AS valgt. Representanter fra Rådmannens adm. og representanter fra politisk ledelse har sammen med Prosjektservice AS startet arbeidet med å få på plass rammeverket og utlysningskriterier for et OPS-prosjekt. Rådmannen har også startet arbeidet med å definere de areal- og funksjonsbehov som det er ønskelig skal hensyntas i et framtidig kulturhus. For at de nødvendige formalitetene knyttet til et OPS-prosjekt skal være på plass vedtar kommunestyret gjennom dette budsjettvedtak at et kulturhus i Fauske skal realiseres som et OPS-prosjekt. Rådmannen gis i oppgave å gjennomføre det videre arbeide, slik at kommunestyret kan få neste skitt i saken, prekvalifisering av samarbeidspartnere, til behandling i junimøtet 2011.”

Rådmannen har i dette saksframlegget lagt vekt på å ta en tenkepause, da det også er beskrevet en stor skoleutbygging som vi ser kan være viktige elementer også inn i et kulturutviklingsperspektiv. Dette ble også beskrevet som aktuelle modeller ved temamøte for Kommunestyre i april 2011. Rådmannen ønsker derfor å yte god plankvalitet ved å avklare disse synergieffektene og forholdene i utviklingen av et kulturbygg for framtidens Fauske kommune. Det har også vært viktig at folkehelsestrategien som skal være et tydelig sentrum i Fauske kommunes utviklingstankegods også blir presentert i begge utviklingsprosessene. Rådmannen har brukt mye tid på å utrede hvilke funksjoner som bør inn i huset, basert på ulike modeller på kostnads- og nytteeffekter.

Basert på dette har Rådmannen utarbeidet en “Mulighetsstudie for en kultur- og kunnskapspark i Fauske kommune”.

Studien tar utgangspunkt i at ved å samlokalisere ulike kulturtjenester i ett og samme bygg, gjerne også samlokalisert med andre, vil vi få en effekt som gjør at det totale areal på bygget vil gå ned. Stordriftsfordeler på sambruken vil øke ved å se dette også i sammenheng med andre tjenesteområder innenfor eksempelvis oppvekstområdet.

Studien beskriver også viktige veivalg som gjøres i forbindelse med Fauske kommunes folkehelsestrategi, som må prege tankegodset for et helhetlig kultur- og skoletilbud i Fauske kommune og utviklingen av tjenester rettet mot barn og unge.

Saksbehandlers vurdering:

Fokus og veivalg

I humanistisk forskningstradisjon beskrives kulturaktiviteter som viktige elementer i allmenndanning, altså innlæring av kunnskap og kompetanse for sosialisering av enkeltmennesket inn i samfunnet.

Alle kulturtjenester i Fauske kommune, har også et helt klart kunnskapselement i seg.

- Bibliotek som kunnskapsformidler gjennom litteratur
- Kulturskole som kunnskapsformidler gjennom innlæring av praktiske ferdigheter
- Kino som kunnskapsformidler gjennom visuelle virkemidler
- Fritidsklubbaktiviteter som kunnskapsformidler gjennom innlæring av praktiske ferdigheter og sosiale aktiviteter
- Frivilligsentral som kunnskapsformidler gjennom sosiale aktiviteter i alle aldre.

Frivilligheten som også skal være en stor bidragsyter i et kulturbygg har en kombinasjon av alle de overnevnte kulepunkter.

Det forannevnte fokuset har vært et helt klart veivalg for Rådmannen i framlegget av mulighetsstudien. Dette tankegodset følger Fauske kommunes satsning på barn og unge, og er også helt klart definert i Fauske kommunes folkehelsestrategi, om å gjøre enkeltmennesket i stand til å alene ta hånd om sin helse. Dette skjer kun gjennom å gi enkeltmennesket kunnskaper og muligheter til aktivt å ta del i sin hverdag.

Hverdagsaktivitetene får dermed et stort fokus, framfor den klassiske tankegangen som går på skape kulturbygg som står bygd som reine fremføringssaler og med en sporadisk bruk som ikke gir dagligdags effekt.

Effekter

En annen effekt som har vært drøftet i utredningsøyemed er muligheten for et bygg som er i bruk 24 timer i døgnet-7 dager i uken. Dagens moderne teknologiske adgangskontroll-systemer vil alene være grunnlag for å kunne bruke et framtidig kulturbygg døgkontinuerlig. Dette gjør at muligheten for enkeltmennesket og grupper av mennesker til å nyttiggjøre hverdagsaktiviteten får en helt annen utnyttingsgrad, og de store arealsynergiene.

En effekt av dette er at framtidig kultur- og kunnskapspark (eller hvilket som helst form for kulturbygg) vil ha et bærende element om at det er hverdagsmennesket som skal bruke bygget. Hverdagsmennesket er i mange sammenhenger "amatøren". Det er derfor viktig å tilstrebe at bygget skal være funksjonelt bygg for amatøraktiviteter. Det er dermed ikke sagt at de tekniske kvalitetene ved bygget skal være lavere, da dagens amatørkulturaktivitet på de fleste områder stiller samme tekniske krav og størrelser som hos profesjonelle.

Men det er et viktig å målbære at dagens kulturbygg for fremføring i Fauske kommune har blitt akterutseilt på de tekniske og størrelsesmessige kvalitetene, slik at dagens kulturliv har store vanskeligheter med å nyttiggjøre seg dagens bygg.

Forholdet til overordna planverk og økonomiske vilkår

Folkehelsestrategien er fundert på tre viktige pilarer:

- Samhandling
- Helhetlig tankegang om lokalsamfunnsutvikling basert på aktive mennesker
- Livskvalitet

Det er derfor viktig for Rådmannen at alle planer, tiltak og framtidige utviklingsplaner knyttes opp mot disse tre pilarene.

Rådmannen har derfor gjennom arbeidet med funksjonsbeskrivelse/mulighetsstudie sagt at folkehelse som konseptuelt arbeid også får konsekvenser for våre veivalg. Et veivalg som i større grad baserer seg på å skape rammevilkår som kan være med å skape kvaliteter som er med på å påvirke bedret folkehelse lokalt, i tillegg til å strekke seg etter å skape gode mellommenneskelige forhold i dagliglivet, og styrket fysisk helse.

I mulighetsstudien er det beskrevet et romprogram. Dette romprogrammet er basert på ideelle seksjonerte løsninger. Men i kommentarfeltet er det også tatt med en mulig samordning, som kan komme ved å se på fellesløsninger. Ved et videre arbeid vil det være et siktemål å få gode samhandlingsmønstre slik at også romprogrammet kan gjenspeile en stor grad av samordningsmønstre som også gir seg utslag i at det totale areal vil kunne gå ned.

Ved samordning av kulturbyggprosjektet med andre oppveksttjenester er det sannsynlig/indikasjoner på at sambruk og samkjøring av samme lokaliteter vil kunne gi en arealutnyttelse som er burde gi en reduksjon av arealer på 30 % i forhold til å utvikle seksjonerte løsninger. I det videre arbeidet må det derfor være en premis at romprogrammet skal være gjenstand for endring, og gi et mindre arealbehov samlet sett.

I mulighetsstudien er det vist til flere kilder og statlige dokumenter, som til sammen beskriver det samme veivalg som Rådmannen legger opp til. Det er viktig for Rådmannen å påpeke at gjennom dette veivalget vil dette få en økonomisk gevinst gjennom samordningen som vi senere i planleggingen vil komme tilbake til. Men samordningseffekten vil både gi seg utslag i mindre arealbehov samlet sett, og mulighet for frigjøring av eksisterende bygg og færre leiearealer.

Utviklingen av "Kultur- og kunnskapspark" som prosess

Rådmannen ser for seg følgende prosess i realiseringen av en kultur- og kunnskapspark. Tidsdimensjonen vil vi nødvendigvis måtte kunne komme tilbake med.

Med denne saken og mulighetsstudien ser Rådmannen for seg at fase 1 og 2 avklares nå.

- 1) Utredningsfase (modeller, avklaringer, veivalg)
Skal det være et segregert kulturprosjekt eller et konseptuelt arbeid med folkehelse og oppvekst/kultur sett under ett.
- 2) Avklare funksjoner i huset - samordningsløsninger
Avklare funksjoner, samordningseffekter mellom oppvekst/kultur, funksjoner kultur avklares.
- 3) Skisseprosjekt som beskriver samordningsløsning og evt lokalisering
Rådmannen setter ned arbeidsgruppe med enhetsleder skole, kultur, samt økonomisjef, hovedverneombud og brukergrupper.
- 4) Økonomisk utredning – gjennomføring av prekvalifisering til samarbeidspartnere og driftsmodeller

Rådmannen legger fram et forslag til mulighetsstudie og et romprogram for Fauske kommunes tilrettelegging av kulturtjenester for framtida med basis i et veivalg som har vært knyttet til folkehelsestrategien. Det er også helt klart at ved dette veivalget står vi også framfor nye veivalg – skal vi samordne bør vi også tørre å tenke tanken å samlokalisere flere tjenester.

For kulturlivet i Fauske kommune vil, dersom forslaget til romprogram vedtas, føre til at frivillige lag og foreninger og de profesjonelle kulturtjenestene får gode rammevilkår for hverdagsbruken, men også til fremføring, og blir et knutepunkt for kulturlivet for alle deler av kommunen. Fauskesamfunnet får også en kultur og kunnskapsbase som kan gi ringvirkninger på veldig mange av kommunens områder gjennom en samordningseffekt som er beskrevet.

Oppsummering

Administrasjonen har i dette saksframlegget vektlagt at siden Fauske kommune står framfor store utbyggingsprosjekter er det viktig å se på helhetlige løsninger for tjenesteutviklingen også. Å se disse helhetlige løsningene også i felles bygg er også viktig.

Å gjennomføre en "klassisk utbygging med seksjonert løsninger", eksempelvis bare for kulturtjenester framfor samordningsløsninger med andre oppveksttjenester vil over tid ikke gi en samfunnsøkonomisk eller faglig synergieffekt.

Rådmannen har gjennom de tidligere kulturbyggplanene stor kjennskap til kulturhusutvikling som seksjonerte bygg og i egen sfære, men mener at ved å få samlokalisering med andre tjenester vil vi kunne få en atskillig bedre utnyttelse av bygg/anlegg og personell, samt en kvalitet i tjenestene som gir rom for faglig utvikling.

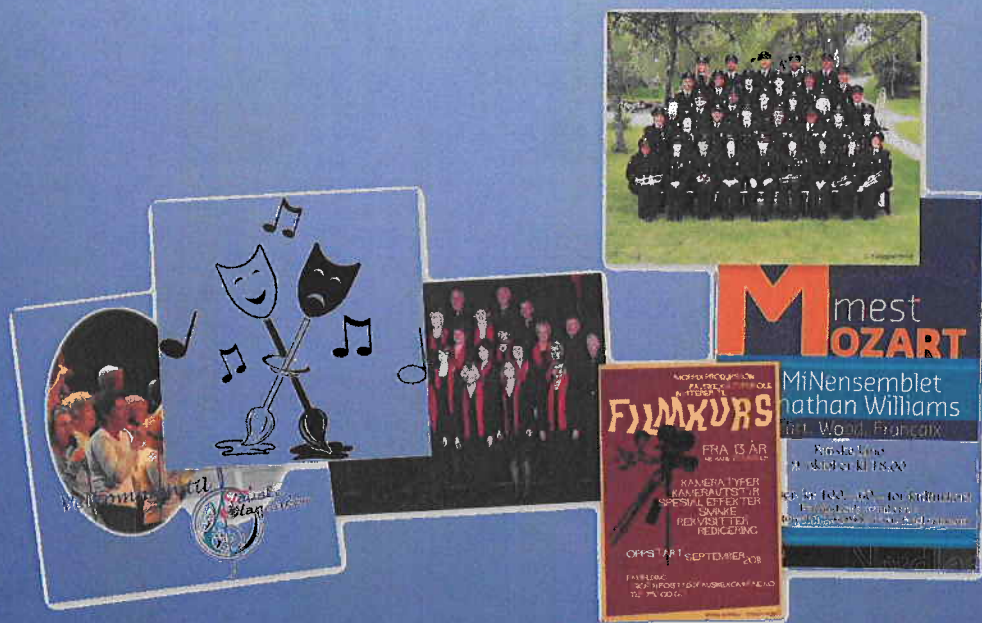
Veivalget Kommunestyre dermed bes være med på å utrede gjør derfor at vi står bedre rustet for framtidens kultur- og oppveksttjenester.

INNSTILLING :

- 1) Kommunestyret legger vedlagte mulighetsstudie til grunn for videre planlegging.
- 2) Rådmannen kommer tilbake med skisseprosjekt som viser mulighetene innenfor det framlagte veivalg innen utgangen av 2011.

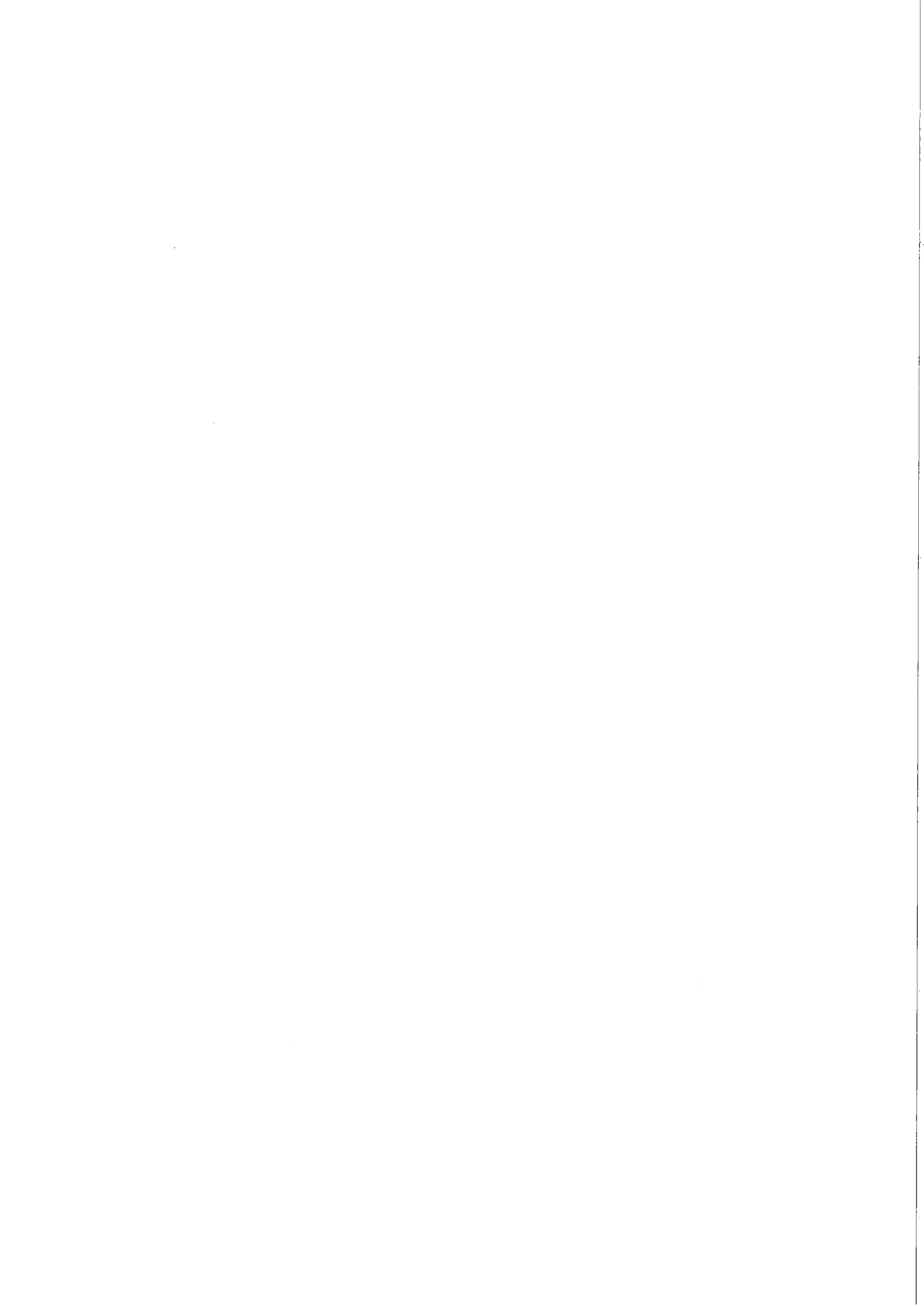
Per-Gunnar Pedersen
Rådmann

Mulighetsstudie

Kultur- og kunnskapspark i Fauske kommune

*Et knutepunkt for kulturlivet i Fauske kommune
En kunnskapspark for befolkningen*

Innhold

Innledning og bakgrunn	2
Hva ønsker vi at kulturbygget skal være?	2
Hovedmål	2
Delmål	2
Hvordan når vi målet? Hvilket innhold skal huset ha?	3
Kulturskole	3
Et bibliotek	3
Vestibyle og fellesarealer med variert og attraktivt serveringstilbud	4
Ungdommens hus	4
Fleksibelt kombinert teater- og konsert og kinosal for inntil 320 personer i amfi	4
Multifunksjonssal 2 (60 seter i fleksibelt amfi) som også kan være fleksibel og være blackbox	5
En frivilligsentral.....	6
Bakgrunn og idegrunnlag	6
Et endret kulturliv behøver andre arenaer	6
Lære hele livet.....	7
Kultur og aktivitet gir helse og trivsel gir god folkehelse	8
Forslag til romprogram	9
Samkjøring	10
Det ideelle kontra tilpasning og prioriteringer	10
Presisering.....	10
Overordnede miljøkrav	10
Estetiske krav	10
Utsmykking.....	10
Universell utforming	11
En hovedbase møter publikum	11
Kulturfaglig miljø.....	11
Krav til lydisolasjon mellom rom og bakgrunnsstøy	11
Logistikk og renhold	11
Referansesaler (til inspirasjon).....	0
.....	0

Innledning og bakgrunn

Vi har kartlagt dagens situasjon når det gjelder aktivitets- og kulturlokaler i Fauske kommune. De nåværende mindre lokale arenaene omkring i bygdene er meget viktige for nærmiljøene, men dagens lokaler i Fauske kommune for scenisk aktivitet er trange og er etter hvert lite egnet for dagens behov. Større saler og en hovedscene med akustikk og takhøyde for kulturformål mangler helt.

Aktivitetene i et nytt kulturbygg skal på ingen måte erstatte de nåværende lokale aktivitetene, men utgjøre den viktige fellesarenaen for videreutvikling, formidling og etablering av nye aktiviteter. Et nytt kulturbygg skal først og fremst gi bedre vilkår for kulturlivet i Fauske kommune, ikke minst gjelder det tilbud for barn og ungdom. I tillegg skal det bidra til den økende viktigheten for kunnskap i det nye kunnskapssamfunnet. Det levende og ekspansive kultur- og organisasjonslivet i Fauske kommune fortjener og trenger en kulturell storstue - fleksibel nok til å romme alle som vil bidra til en mer trivelig og mangfoldig kommune og by, i tillegg skal bygget også inneha en funksjon som kunnskapspark innenfor "det nye kunnskapssamfunnet". Ut fra dette har vi formulert noen overordna verdier og mål for arbeidet med nytt kulturbygg i Fauske kommune:

Hva ønsker vi at kulturbygget skal være?

Hovedmål

Gi bedre rammebetingelser og vekstmuligheter for aktiviteter for barn og unge og de mange frivillige lag og organisasjoner i Fauske kommune. I tillegg skal bygget være fleksibelt slik at dette vil være et knutepunkt for kunnskap for Fauskesamfunnet. Utgangspunktet skal være at kulturbygget skal gi enkeltmennesker og grupper av mennesker mulighet til å skape sin hverdag – hver dag, i et samspill slik at vi skaper muligheter til at alle kan ta vare på sin egen helse.

Delmål

- *være et knutepunkt for all scenefremvisning for alle deler av kommunen*
- *være et knutepunkt for lags- og foreningsarbeid innenfor de kulturorganisasjoner som driver innenfor det utvida kunstbegrepet i Fauske sentrum og gjerne også andre deler av kommunen.*
- *være et fleksibelt hus som kan brukes av flere typer aktører både på dagtid og kveldstid. Bygget skal være et element for å bidra til økt kunnskap – gjennom å være en kunnskapspark.*
- *styrke identitet og samhold og være en sentral drivkraft i en positiv utvikling av Fauske kommune, og være et åpent og inkluderende samlingspunkt for både amatører og profesjonelle - den gode møteplassen for alle grupper slik at vi får et levende Fauske (jfr folkehelsestrategien)*
- *utformes og drives slik at det stimulerer det frivillige kulturlivet og de viktige ildsjelene*
- *bli et symbol for godt samarbeid mellom offentlig, frivillig og privat sektor om utvikling av Fauske kommune, slik at alle kan være med å legge til rette for en god start i livet og en god oppvekst for barn og unge, og at vi bidrar til å gi god helse i alle livets faser. (Hovedmålsettingen i folkehelsestrategien)*
- *bidra til å skape aktivitet og deltakelse fra både eldre og yngre, også de som lever med nedsatt funksjonsevne eller er avhengige av bistand for å delta i arbeids-, kultur- eller samfunnsliv. De*

internasjonale prinsippene om Active Aging, som forutsetter at eldre ikke trekker seg tilbake, skal huset bidra til. (målsetting i helse- og omsorgsplanen)

Hvordan når vi målet? Hvilket innhold skal huset ha?

I dette kapitlet beskriver vi hvilke elementer/funksjoner som må være i kultur- og kunnskapsparken for at målene skal nås. I neste kapittel skisserer vi dette tabellmessig gjennom størrelser og beskrivelser av funksjonskrav.

For å greie å nå ønskemålene må kulturbygget i Fauske kommune inneholde:

Kulturskole

som er et reelt kulturpedagogisk ressurscenter for alle typer kunstaktiviteter – herunder også kombinerte rom som også skal brukes til øvingsaktiviteter for lag og foreninger (Dans, revy/teater, kunstforening, kor, korps og rytmisk musikk). Jfr, nasjonal strategiplan "Skapende læring - Strategi for kunst og kultur i opplæringen".¹ Det kan også henvises til veileder for kommunene om hvordan oppnå dette målet.²

De konkrete aktivitetsrom som her må inn, er da:

Dans og dramarom	Brukes av lag og foreninger innenfor dans, cheerleading, revy/teater. Kan også kombineres med dagtidaktiviteter som FYSAK-rom for skoler. Skal også brukes som rom for kulturskolens dramaopplæring. Seniordans er helt naturlig å legge inn her
Ensemblerom akustisk musikk	Brukes av lag og foreninger innenfor kor og korps. Kan også kombineres med musikkrom for skoler på dagtid. Skal også brukes som rom for kulturskolens gruppeundervisning innen musikk
Musikkrom/arbeidsrom lærere	Kombinerte arbeidsrom og undervisningsrom for kulturskolens lærere
Kontor	Kontor for rektor og de lærere som ikke går i hele stillinger
Lager	Lagring av musikkutstyr som slagverksutstyr i mellom øvelser, slik at rommene kan være fleksible hele tiden. Derfor er et av lagrene tiltenkt ensemblerom akustisk
Rytmisk musikkrom	Gruppeundervisning innenfor alle sjangre i musikk. Men akustikk er bygd slik at det også kan foregå undervisning/øvelser med el-instrumenter. Kan brukes av kulturskole, frittstående band (utlån/leie), ungdomsklubbens aktiviteter (i tillegg til musikkbingen som også bør flyttes til kulturbygget) – kan også være musikkrom på dagtid for skoler
Tegnesal	Tegne-malerom. Kan brukes av kunstforening for deres malekurs, kulturskolens egen aktivitet, tegne-malerom for skoler på dagtid. Kursvirksomhet i regi av andre kan også brukes

Et bibliotek

som samtidig er "hjertet" i et nytt kulturbygg når det gjelder publikumsservice. Det statlige dokumentet "Biblioteksreform 2014"³ tilsier at bibliotekene skal være framtidens møteplass, særlig for barn og unge, i et livslangt læringsløp. Huset må derfor ha lett atkomst, være lavterskeltilbud, ligger som del av et multifunksjonshus, og en tenkning rundt temporær bruk av huset, samt stor grad av tilgjengelighet (helst heldøgnsåpent) (s. 158 ABM-skrift 31). Kunnskapssamfunnet stiller krav til flere læringsarenaer, og biblioteket vil være navet og motoren i denne overgangen. I tillegg stilles det krav i "Biblioteksreform 2014", at bibliotekene skal ha sentral plass også i annen kulturformidling enn litteratur, og at alle bibliotek skal ha "spillrom".

¹ http://www.regjeringen.no/upload/KD/Vedlegg/Grunnskole/Strategiplaner/Strategi_kunstogkultur.pdf

² http://www.regjeringen.no/upload/KD/Vedlegg/Veiledninger%20og%20brosjyrer/KKS_kulturskolen_rapport_revidert2010.pdf

³ http://www.abm-utvikling.no/publisert/abm-skrift/biblioteksreform2014_del1.pdf

Aktivitetsrom

Publikumsarealer	Fleksibelt rom med barne-ungdomsavdeling, skjønnlitterær avdeling og fagavdeling. Framtidig krav til "spillrom" vil kunne løses gjennom samarbeid med ungdomsklubb. Fleksible løsninger hvor rommet raskt kan omdefineres. Bør være sentralt i bygget og som en del av fellesarelene, vestibyle, kafe utstilling. Egne arealer for studievirksomhet og trådløs sone for internett er viktig.
Bok-lager	Til bøker
Kontor	Til de fast ansatte i bibliotek

Biblioteket kan kombinert med....

Vestibyle og fellesarealer med variert og attraktivt serveringstilbud,

som også kan være et opplæringssted og kombinert med ...

Ungdommens hus

som er en møteplass for ungdom, både i og utenfor den tiden som brukes til opplæring, legges til kulturbygget. Ungdommens hus skal være ungdommens klubb, men også et sted for å drive **kulturelle aktiviteter av den mer moderne karakter, filmrom (videoverksted), og spillrom**. Ser man de fleksible løsninger kan store deler av denne aktiviteten også kombineres med de fellesarealer og bibliotek som tidligere presentert. Disse tre momenter (bibliotek, vestibyle/fellesarealer med serveringstilbud samt Ungdommens hus) vil kunne skapes til et helhetlig kulturtilbud, som både gir synergieffekter gjennom økt daglig bruk, men også senket totalt areal ved flerbruk. Dette gir effekter når vi vet at det er knapphet på ressurser.

Aktivitetsrom

Kjøkken/disko/kafe	Dette rommet trenger ikke være en segregert del av huset, men kan kombineres/være fleksibelt med de fellesaktiviteter som skjer-> foaje, bibliotek, fellesareal. Kan kombineres også som spisesal/kantine på dagtid
Filmrom	Videoverksted mye teknisk utstyr

Fleksibelt kombinert teater- og konsert og kinosal for inntil 320 personer i amfi.

Fleksibel og godt utstyrt med scene og med akustikk for de store forestillingene som produseres i kommunen og for gjestespill utenfra. Med skyveamfiet kjørt tilbake kan den også romme 500 løse seter, og ståkonserter til 1000 pers., korkaféer, og dans. Gode lager/garderobes og støttearealer for scenen. Kombinert med kinodrift – premierer og filmer med stor publikumsopplutning.

Det konkrete aktivitetsrom som må inn, er da:

Multifunksjonssal 1 (teater, konsert, kino)	Scene som holder Riksteatrets krav for B-scener bl.a. minimum 9 m dybde + 3 meter forscene og minimum 2 meter sidescene på en side og 4 m. på den andre. Minst 3 gode scenegarderobes. Innlasting til sal/ scene i plan uten bruk av heis God sal- og sceneakustikk bl.a. ved at prosceniumsåpningen utgjør minst 80 % av tverrsnittet i salen her, for å få gode lydforhold mellom scene og sal Når det gjelder scene og bakrom/støtteareal er behovene ved store lokale produksjoner som musikaler, barneteater eller en danseforestilling langt større enn ved turnébesøk. De kommer gjerne med ferdig utstyr og maksimum 10-15 aktører midt på dagen og gjerne er ute igjen før kl. 23.00 samme kveld. 150-200
--	---

	<p>personer under øvinger og forestillinger har langt større behov for utstyr, garderobes, kostymeplass, sminke og oppvarmingsarealer. Disse behovene må løses bl.a. gjennom god kommunikasjon fra hovedscenen til for eksempel lager, møterom, andre saler i huset, og dette må kunne skje uavhengig av publikumsarealene.</p> <p>Salen for publikum skal være en fleksibel moderne multifunksjonssal (L=28 B=18 H=12 m, netto innvendige mål) som med grunnoppsett med skyveamfi er en sal med 320 sitteplasser plasser – 500 på løse seter og 1000 ståplasser, og 400 sitteplasser ved bord for kafékonserter, bankett og lignende. Gode muligheter også for alternative oppsett til tradisjonell sal / scene (titteskap) og justering av størrelse/ publikumskapasitet skal tillegges stor vekt. (Kombineres slik at det også kan brukes som kinosal på premierer etc) Inntil 600 m² til temamesser, utstillinger o. l i storsal og sidescene. I tillegg kan vestibyle, Kultursal 2 m.m brukes i slike sammenhenger slik at samlet areal kan bli godt over 1000 m² for utstillinger / messer</p> <p>Salen kan brukes til "storforelesningssal for skoler" på dagtid, kan være til bruk for messer.</p> <p>Fleksibiliteten skal være så stor at det er kun kreativiteten som setter begrensninger for bruken</p>
--	--

Multifunksjonssal 2 (60 seter i fleksibelt amfi) som også kan være fleksibel og være blackbox⁴

for andre mindre fremvisninger, og som lett kan kombineres med de øvrige lokaler i kulturskole til øvingsrom og annen type fremvisning. Salen kan også brukes som undervisningsrom for andre oppveksttjenester.

Aktivitetsrom

<p>Multifunksjonssal (kino, blackbox)</p>	<p>I tillegg til kultursal 1 bør huset ha en lillesal som har samme innvendige mål som scenen i den store dvs. ca. 11 x 18 m og 6 m høyde. Denne salen bør være utstyrt med:</p> <ul style="list-style-type: none"> o enklere sceneteknisk rigg i taket og teppetrekk langs alle veggene slik at det både kan være en liten blackbox og en liten akustisk sal o godt dansegolv i hele salen o skyveamfi med plass til 60 personer o akustikk som gir noe høyere etterklang uten tepper enn storsalen o være støymessig helt atskilt fra scene 1 (støyreduksjon min 80 dBA) <p>Den vil være en attraktiv og fleksibel sal som når det ikke er kinodag til alt fra små konserter, mindre barne- / ungdomsteater, prøver og øvinger (kopps, teater m.m.) møter / foredrag ogkanskje selskaper. "Lillesalen" skal ligge slik til at den også kan være ekstra støtteareal for Scene 1 ved store produksjoner. Det krever skilte konstruksjoner og gode sluser gjennomtenkte løsninger når det gjelder transport av utstyr inn / ut av salene. Transportveier mellom scene, sidescene, flygelgarasje og lagerrom skal være <i>terskelfrie</i> for lett transport av utstyr på hjul og med traller.</p> <p>Alle saler / arealer bør ha likeverdig status / kvalitet slik at kultursalen ikke framstilles som den "fineste". Men de bør gjerne være forskjellige.</p>
--	--

⁴ Som navnet skulle tilsi, er en blackbox utformet slik som en boks. Rommet som inneholder kinoen er typisk firkantet og malt svart, fordi svart er en nøytral farge som ikke vil sammenstøt med kostymer, sett, og belsning. Gulvet er flatt og åpent, slik at folk kan ordne sitteplasser imidlertid de ønsker, og mange blackboxer er designet for å imøtekomme stigerør og plattformer for å lage en opphøyd scene, hvis ønsket. Riggings gjøres på dragere overhead som kan holde sette brikken, belsning, gardiner, og så videre. En blackbox kan være noe noen ønsker å forestille seg. Andre teater områder kan endres, men deres grunnleggende karakter forblir den samme. En black box er i stand til endeløse nye konfigurasjoner, slik at folk kan utøve sin kreativitet, noe som kan være spesielt verdifulle i tilfelle av eksperimentelle forestillinger, der uvanlige arrangementer av sitteplasser og scene kan være nødvendig. Disse områdene er også billig å bygge, som kan være veldig tiltrekkende, og noen teater selskaper og mange skoler har en svart boks teater i tillegg til et større teater, som tillater dem å holde to produksjoner samtidig. Blackbox områder kan også brukes til øvelser, frigjøre større scener til andre oppgaver. Fordi rommet kan brukes på så mange måter, fokuserer utformingen av en svart boks teater tungt på praktiske tiltak som gjør at arealet skal brukes som ønsket. Akustikken er vanligvis konstruert for å være gode, slik at scenen kan være plassert hvor som helst, og riggen rutenettet, catwalk eller dragere er også ekstremt fleksibel, for å møte behovene til teatret brukere.

En frivilligsentral

som også kan være et opplæringssted for eldre, en sosial møteplass med seniorkafe, seniordans, og en møteplass for lag og foreninger. Frivilligsentralen skal bidra til å skape aktivitet og deltakelse fra både eldre og yngre, også de som lever med nedsatt funksjonsevne eller er avhengige av bistand for å delta i arbeids-, kultur- eller samfunnsliv. De internasjonale prinsippene om Active Aging, som forutsetter at eldre ikke trekker seg tilbake, skal huset bidra til. (målsetting i helse- og omsorgsplanen)

Aktivitetsrom

Kontor/utlånskantor for lag/forening	Kontor til daglig leder, og til leder av ungdomsklubb (se forrige delfunksjon) samt et fleksibelt utlånskantor til lag og foreninger
Møterom	Flere foreninger bruker i dag Frivilligsentralens møterom som møtelokale og aktivitetsrom
Lager	Til lag og foreninger for prosjektlagring og frivilligsentralens utstyr

Bakgrunn og idegrunnlag

Dette dokumentet skal være det et utgangspunkt, skisse og grunnlagsdokument for å bestemme hva innholdet i en framtidig kultur- og kunnskapspark i Fauske kommune skal være. Det skal også være et utgangspunkt for det bruksmessige/funksjonelle grunnlaget for å skape god arkitektur uten at det går ut over behovet for et bygg som kan drives rasjonelt og være tilpasset kulturlivets behov.

Kultur- og kunnskapsparkprosjektet skal ikke erstatte de nåværende grendehusa i Fauske kommune, men heller være komplementært til disse. Aktivitetene skal ikke erstatte de nåværende lokale aktivitetene, men være en arena for videreutvikling, formidling og etablering av nye aktiviteter.

Frivillig ideelt arbeid bygger i bunnen bare på en faktor: "At folk får lyst til å delta og engasjere seg". Eller som N.S.F. Grundtvig formulerte det i arbeidet bak folkehøgskolene:

"Det er lysten der driver verket".

En viktig verdi og mål i arbeidet med framtidens kulturarena i Fauske kommune må derfor også være:

En ny kulturarena skal stimulere de frivillige kulturorganisasjonene til å gjennomføre prosjekt / oppsetninger med høye krav til kvalitet. Bedre arenaer, mindre slit med rigging og sjauing og nye muligheter skal gjøre at enda flere får lyst til å delta.

Et endret kulturliv behøver andre arenaer

Endringene i det lokale og regionale kulturlivet er langt større de siste 25 åra enn det mange har lett for å se slik uten videre. Viktige stikkord er profesjonalisering, større tilbud og økt mobilitet i forhold til fritids- og kulturaktiviteter. De ideelle kulturorganisasjonene er svekket, og det kommunale engasjement har vokst de fleste steder. Noen stikkord for endringer som har skjedd:

- Kulturkontoret har fått en sentral rolle med samordning, markedsføring, arrangøransvar, tilskottsordninger, økonomiske garantier med mer.
- Kulturskolen med et bredt tilbud og mange fagutdanna lærere har overtatt instruktørrolla og mange av aktivitetene
- Turnéorganisasjoner og kulturtilbud i skolen ("den kulturelle skolesekken")
- Utbygging / desentralisering av videregående skoler og spesiallinjer innen kulturfag som musikk, dans, drama, folkemusikk og idrett
- Samspill kultur og næring / reiseliv har fått stor fokus i regionalt utviklingsarbeid og "kulturnæringer" utgjør en stor og voksende bransje
- Distrikts- og landsdelsmusikere
- Mangedobling i antallet på festivaler og historiske spill ofte med både amatører og profesjonelle aktører
- Utbudet av konserter, teater, show og tilbudet av TV, video / DVD osv har økt enormt og skapt helt andre "forbrukskrav" og vaner hos publikum. Synliggjøring og markedsføring krever mer enn før
- Økt regionalt samarbeid både som prosjekt og for institusjoner som f eks kulturskolene

- Økt mobilitet har gitt en overgang fra et geografisk orientert kultur og fritidsmiljø (til grend / bydel) til et interesse- og venneorientert miljø der folk gjerne reiser 3-5 mil hver vei for å delta på den bestemte aktiviteten sammen med de "rette" folk. Trafikk til bysentrum for fritid, kultur, fest og underholdning har økt betydelig.
- En helt ny kommersiell fest / fritidskultur (fra fest på "lokalet"... til fest på hotellet... til fest på mange puber og diskoteker samme kveld) En ser at den frivillige kulturinnsatsen har endret seg fra lagsarbeid med jevn møteaktivitet året igjennom til kulturprosjekt med behov for kombinasjonen av få dyktige kulturoperatører og dugnadsgjenger i forbindelse med gjennomføring av arrangement. Samtidig har det skjedd en teknologisk utvikling som har påvirket krav og forventninger både hos deltakere og publikum:
- Lysanlegg: Fra seks "grisetryner" og hjemmelaget rampelys til lysbord med 140 kanaler, "lysroboter" (bevegelig lys) og lysdesign på datamaskin
- Lydanlegg: Fra "backline" til tung PA med 36 kanaler, monitoring og avanserte lydstudio i hvert større tettsted
- Røyk, data / DVD / videoprojektører og motortrekk gir helt andremuligheter for avanserte effekter også på lokale konserter, revyer m.m
- Andre konsert- og teaterformer i oppsett, samværsform og uttrykk. (Fra konsertsal til krokonsert / ståkonsert med servering og fra titteskapeater til areateater) For få år siden ble fleksible saler med stoler i skyveamfi sett som "mindreverdige" som konsert og teatersaler. Langt høyere kvalitet på amfi og stoler og økt behov / interesse for mer moderne konsert og teaterformer har gjort at nesten ingen nye regionale kulturhus nå blir planlagt med bare fast amfi i storsalen. En slik løsning gir en sal som også kan benyttes til f. eks.:
 - kro / ståkonserter med servering, korkafé og dans
 - arenaoppsett og andre former for teater og konserter med behov for større scene
 - konferanser, utstillinger, messer og f eks julebord på flatt gulv

Konklusjonen er at tida går snart fra en hvis vi ikke investerer i nåtidens brukslokaler, og lar det være de fleksible rom med dagens utstyrskrav.

Lære hele livet⁵

Alle samfunn har på ulikt vis vært basert på kunnskap. Men når vi i dag snakker om «kunnskapssamfunnet», er det fordi kunnskap og kreativitet står frem som de viktigste drivkreftene for verdiskaping i samfunnet, og som stadig mer avgjørende for enkeltmenneskers mulighet til å realisere seg selv. De viktigste innsatsfaktorene i arbeidslivet er ikke lenger kapital, bygninger eller utstyr, men menneskene selv. Statistisk sentralbyrå har anslått at 80 prosent av den norske nasjonalformuen består av menneskelige ressurser. I et slikt lys får menneskenes kunnskap, kompetanse og holdninger en helt avgjørende betydning både for samfunnet og for menneskene selv.

Kunnskap skiller seg fra andre ressurser ved at den ikke er en knapp ressurs. Tvert imot vil kunnskapen øke i verdi jo mer den deles og brukes. Dette får igjen betydning for hvordan kunnskapsressursene bør forvaltes og foredles. Både nasjoner, institusjoner, organisasjoner og bedrifter blir i økende grad avhengige av å ha gode systemer for samarbeid og deling av kunnskap. Kunnskapssamfunnet innebærer dermed en forskyvning fra industrisamfunnets hierarkiske og regelstyrte organisasjonsstrukturer til mer fleksible og lokalt tilpassede organisasjoner.

Kunnskapsutviklingen og den økte tilgangen på kunnskap innebærer også at den enkelte får et kontinuerlig behov for å oppdatere seg og tilegne seg ny kunnskap. Det er ikke lenger slik at noen kan kalle seg ferdig utlært, selv etter et langt utdanningsløp. Evnen til livslang læring blir derfor svært viktig for den enkeltes livskvalitet og muligheter til å delta i kunnskapssamfunnet.

Samtidig øker anerkjennelsen av den læring som foregår utenfor de formelle læringsarenaene. Dette betyr ikke nødvendigvis at den formelle kompetansen får mindre betydning, men at samfunnet i økende grad erkjenner at kvalifikasjoner består av både formell kompetanse og kompetanse som er ervervet gjennom arbeidsliv, organisasjonsliv eller i privatlivet.

Utviklingen mot et mer kunnskapsdrevet samfunn berører skolen og samfunnet på flere måter. For det første vil det bli stilt økte krav til skolene som lærende organisasjoner. Det betyr blant annet at skolene må sette søkelys på personalets læring, og ikke bare på elevenes læring. Kompetansen må utvikles, deles og

⁵ St. meld "Kultur for læring" kapittel 10 og 11: <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/regpubl/stmeld/20032004/stmeld-nr-030-2003-2004-/10.html?id=404528>

tilpasses organisasjonens behov. Det betyr igjen at det er behov for å løse opp i tradisjonelle strukturer og arbeidsmåter på skolene, herunder også å se på andre typer bygg og sammenheng til andre funksjoner.

Kultur og aktivitet gir helse og trivsel gir god folkehelse

Kultur stimulerer det friske i oss. Deltakelse i meningsfulle kulturaktiviteter øker livskvalitet og motivasjon. For å forebygge og behandle sykdom er livskvalitet og motivasjon to helt avgjørende momenter. Ved å styrke kulturtilbudet i Fauske kommune oppnår en å styrke det positive i oss som er med på å skape optimisme og engasjement og gi hver enkelt en motstandskraft til å takle de fysiske og psykiske utfordringene som arbeidsliv og hverdag kan by på.

Prosjektene "Kultur & Helse" ⁶ og "Kultur gir helse" ⁷ som Sosial- og helsedepartementet og Kulturdepartementet ved Norsk Kulturråd har samarbeidet om, har gitt ny kunnskap om disse sammenhengene. Det blir stadig klarere at aktivitet, positivt samvær med andre og stimulering av hele mennesket er avgjørende for å redusere økningen i utgiftene til helse og omsorg. Noen kommuner ser alt klare effekter av slik tenkning innen eldreomsorgen.

Programnotatet til Fauske kommune sier også:

Folkehelsearbeid i Fauske kommune skal gjøre innbyggerne i stand til å bedre og å bevare helsen. God helse må betraktes som en ressurs i det daglige liv, ikke som tilværelsens mål. For å oppnå fysisk, psykisk og sosialt velvære, eller det gode liv, må både enkeltpersoner og ulike grupper bli i stand til å kunne identifisere, og virkeliggjøre sine forhåpninger, tilfredsstille sine behov eller mestre sitt miljø. Det dreier seg ikke bare om sunn livsstil, det gjelder innbyggernes velvære.

⁶ <http://www.regjeringen.no/nb/dep/hod/dok/nouer/1998/nou-1998-18/6/4/4.html?id=350095>

⁷ http://www.tidsskriftet.no/?seks_id=237114

Forslag til romprogram

Rom navn/Delfunksjon	Ant rom	Rommets størrelse	Totalt antall m ²	Funksjonskrav
Alle brukere				
Dans og dramarom	1	250	250	Funksjonskrav: dansegulv
Ensemblerom akustisk	1	115	115	Funksjonskrav: lydtett rom
Kulturskole				
Musikkrom/arbeidsrom lærere	5	15	75	Funksjonskrav: lydtett rom
3 kontor	3	13	39	Kontor for rektor og de lærere som ikke går i hele stillinger
Lager	3	20	60	Et av lagrene tiltenkt ensemblerom akustisk (se forrige delfunksjon)
Rytmaskrom	1	65	65	Funksjonskrav: lydtett
Tegnesal	1	65	65	Funksjonskrav: Rom til fleksibel bruk, må være gode vaskmuligheter, og avtrekk
Ungdommens hus				
Kjøkken/disko/kafe	1	300	300	Fleksibelt rom
Filmrom	1	30	30	Videoverksted mye teknisk utstyr
Frivillighetssentralen				
Kontor/utlånskontor for lag/forening	3	13	39	Kontor til daglig leder, og til leder av ungdomsklubb se forrige delfunksjon, samt et fleksibelt utlånskontor til lag og foreninger
Møterom	2	15	30	Flere foreninger bruker i dag Frivilligsentralens møterom som møtelokale og aktivitetsrom
Lager	2	20	40	Til lag og foreninger for prosjektlagring og frivilligsentralens utstyr
Bibliotek				
Publikumsarealer	1	750	750	Bør være sentralt i bygget og som en del av fellesarealene, vestibyle, kafe utstilling. Egne arealer for studievirksomhet og trådløs sone for internett er viktig.
Bok-lager	1	40	40	Til bøker
Kontor	3	13	39	Til de fast ansatte i bibliotek
Sal/kulturhusfunksjoner				
Multifunksjonssal 1 (teater, konsert, kino)	1	700	700	Fleksibelt rom med scenekrav. Se beskrivelse tidligere i dokumentet. Akustikk også tilpasset kino. Digitalt kinofremvisningsutstyr
Multifunksjonssal (kino, blackbox)	1	198	198	Fleksibelt rom. Akustikk og tilpasset kino. Digitalt kinofremvisningsutstyr
Fellesarealer, vestibyle, kafe, utstilling, kjøkken	1	500	500	Dette rommet skal være veldig fleksibelt, og kan kombineres som bibliotek, kafe for ungdomklubb, kafe/spisesal på dagtid for skoleelever. Utstillinger kan også gjennomføres her. Informasjonssone for kulturtilbud, skoletilbud etc
Netto areal			3335	
+ 25% tillegg trafikk, konstruksjoner, tekniske rom			4168	

Samkjøring

Vi ser klart av forslaget til romprogram at en sammenheng mellom oppvekst- og kulturtjenester gir et smart og dynamisk fellesbygg. I en tid med knapphet på ressurser vil heldøgns og dynamiske bygg hvor samordna lokaler og flerbruk gi stor grad av synergi. Samkjøring på flere områder også på personell vil også kunne gi seg utslag i enda bedre tjenestetilbud og større grad av fleksibilitet. ***Vi skisserer her en kombinert kultur- og kunnskapsark som et alternativ til et ordinært kulturhus isolert.

Fokuset på dette har vært et helt klart veivalg for administrasjonen i framlegget av mulighetsstudien. Dette fordi av dette tankegodset følger Fauske kommunes satsning på barn og unge, og er også helt klart definert i Fauske kommunes folkehelsestrategi, om å gjøre enkeltmennesket i stand til å alene ta hånd om sin helse. Dette skjer kun gjennom å gi enkeltmennesket kunnskaper og muligheter til aktivt å ta del i sin hverdag.

Hverdagsaktivitetene får dermed et stort fokus, framfor den klassiske tankegangen som går på skape kulturbygg som står bygd som reine fremføringssaler og med en sporadisk bruk som ikke gir dagligdags effekt.

Det ideelle kontra tilpasning og prioriteringer

I utviklingsfasen er det rett å ta utgangspunkt i lokale behov og sentrale krav og normer og faglig sett ideelle løsninger for de ulike funksjonene. Så vil det alltid i det videre planleggingsarbeidet måtte bli tilpasninger og prioriteringer i forhold til fysiske muligheter og økonomiske rammer.

Presisering

- programmet presenterer de ideelle løsningene ut fra behov og "smarte" løsninger for samlokalisering og miljøskapning innenfor kulturtjenestene, men det kan også være samlokalisering med andre tjenestetilbud.
- når vi senere ser på ulike måter å løse dette på i forhold til lokalisering og bruk av eksisterende bygninger, kommer de vanskelige valgene mellom flere gode alternativer som gir ulike fordeler og ulemper kulturfaglig, miljømessig og økonomisk

Overordnede miljøkrav

Et nytt kulturbygg må være i front når det gjelder miljøkrav. Miljøfaktorene skal vektlegges både i den overordnede planlegging og ved løsning av enkeltsaker. Bygget skal oppfylle aktuelle krav i lover og forskrifter til HMS for brukere og ansatte bl. a. når det gjelder, inneklima, brannsikkerhet, varsling osv.

Andre miljøkrav som skal oppfylles:

- Bruk av miljøvennlige materialer
- Godt inneklima ved gjennomført materialvalg og bruk av materialer og maling m.m. som gir liten avdamping av løsemidler
- Gjennomført energiøkonomisering og vannbåren fjernvarme i hele bygget
- Sentral driftskontroll (SD-anlegg) med romstyring for effektiv drift av varme og ventilasjon m.m.

Estetiske krav

Et kulturbygg som viktig fellesbygg bør ha et arkitektonisk uttrykk som også formidler innholdet i bygget. Når det gjelder arkitektonisk uttrykk har det lov til å skille seg mer ut fra vanlig byggeskikk enn bolig og næringsbygg. Dette gir arkitekten noe større spillerom og bør også gi muligheter når det gjelder materialvalg og detaljer. Samtidig er det svært viktig at bygget også skal ha "lav terskel" og virke inviterende. Prosjektet har som fokus at de nye kulturarenaene først og fremst skal være et tilbud til innbyggerne. I balansen mellom disse hensynene og det å forme et funksjonelt godt bruksbygg, ligger den store utfordringen for arkitektarbeidet.

Utsmykking

Undersøkelser viser at opplevelsen omkring et arrangement betyr mye for totalopplevelsen publikum har. Utsmykking / kunst vil her være et viktig element. Vi ser for oss et tredelt grep for å sikre dette:

- Utsmykkingsprosjekt for "integreert utsmykking" i samarbeid mellom arkitekt og kunstner(e). Dvs. kunst som er planlagt som en del av utformingen av rom / vegger / fasade osv. og ikke bare hengt opp etterpå.

- 1 % av byggesummen skal øremerkes utsmykking, som er vanlig for offentlige nybygg i mange kommuner. Det kan i tillegg til dette søkes tilskudd fra Utsmykkingsfondet for offentlige bygg.

Universell utforming

Universell utforming er mer enn tekniske løsninger. Selve hovedgrepet ved å utforme huset som en lavterskel møteplass og å legge helse- og aktivitetstilbud til grupper som lett faller utenfor, er kanskje det viktigste universelle grepet. Når det gjelder tilgjengelighet og tilrettelegging, er dette ivarettatt i Plan- og bygningsloven og forskrifter. Vi vil likevel spesielt peke på:

- Funksjonshemmede skal kunne bruke huset både som tilskuere og som deltakere / aktører på scenen.
- Det skal være lydanlegg for tunghørte i saler og store møterom.
- Orienteringstavler og skilting skal ha en utforming og plasseres slik at det er lett å orientere seg i bygget.
- Heis skal utformes slik at den også er grei å bruke for blinde og svaksynte.

En hovedbase møter publikum

Foaje skal ha være sentrum av kulturbygget. Her kan det være aktiviteter hele døgnet. Ved å lage fellesrom for bibliotek, kafé, spisesal, vil dette bli et heldøgntilbud. Dette er ikke minst nødvendig for å ha et driftsopplegg som gjør det mulig å ha huset åpent og tilgjengelig både på dag og kveldstid. Utformingen av vestibyle og kafé må ha som mål at huset også skal fungere godt både med mange og få besøkende.

Kulturfaglig miljø

Et utviklende faglig miljø er også en viktig faktor for å rekruttere og beholde viktig arbeidskraft i lokalstyret og kulturlivet m.m. En samlokalisering vil kunne skape et fagmiljø innen musikk, litteratur, kunst og kulturformidling. Et tettere samspill mellom de sentrale frivillige kulturaktørene / organisasjonene kan gjøre dette enda sterkere. Kafeen vil være den naturlige møteplassen for profesjonelle, amatører og entusiaster. For å legge til rette for samspillet er følgende momenter vektlagt i programmet:

- kontorplasser for biblioteket
- felleskontor for kulturorganisasjonene og eventuelt frivillighetsentral

Krav til lydisolasjon mellom rom og bakgrunnsstøy

I kulturbygg er støybelastninger fra aktiviteter / musikk i tilstøtende rom en stor utfordring i planleggingsarbeidet. Både fordi det er høye lydnivå og fordi det i tilstøtende rom kan være stille aktiviteter som trenger ro. **Kulturutøvere skal kunne arbeide uten å bli forstyrret eller være redd for å forstyrre andre.** Dette gjelder både luftlyd og trinnlyd. Minimum NS 8175 klasse A for "spesialrom i skoler for musikkrom m. m." må derfor oppfylles mange steder i bygget. Særlig viktig er tiltak mot tung basslyd mellom de tunge "lydområdene" storsal, kinosal, musikk / rockeverksted / øvingsrom. Spesielt krevende er det å unngå at tung basslyd forplanter seg gjennom betongkonstruksjonene. Det er også kritisk med trinnlyd / skrapelyd for stoler mellom møte/ aktivitetsrom og areal som ligg over/ under. Vegger / porter mellom scene / sal og sidescene må ha støydemping minimum etter NS 8175 klasse B og må derfor ha doble vegger og lydsluse. Mellom scene/sal og publikumsareal må dører ha lyd- og lyssluser både for støyreduksjon og skjerming for ferdsel ut og inn av salen under forestillinger. Det settes likevel noe lavere krav til støygjennomgang til vestibyle, slik at den i noen grad kan fungere som "buffer" mellom ulike aktiviteter.

Salene må særlig sikres mot bakgrunnsstøy fra biltrafikk. Kravet er at samlet bakgrunnsstøy skal holde NC 30 standarden i sum av støy fra ventilasjon og utestøy.

Både når det gjelder støyreduksjon og akustikk skal det benyttes akustisk konsulent med erfaring fra større kulturbygg for å sikre gode løsninger.

Dette gjelder ikke bare salene, men også vestibyle, bibliotek, utstillingslokaler og andre øvingsrom / aktivitetsrom.

Logistikk og renhold

Huset vil trolig ha et høyt totalt årlig besøkende. Huset må derfor utformes optimalt for teknisk drift, reinhold osv. for å kunne drives kostnadseffektivt. Transport / logistikk og varelevering skal være godt og rasjonelt løst når det gjelder lasteplass, terskelfrie dører osv. Renhold må ivaretas på en fullgod måte. Stikkord er hensiktsmessig rengjøringsentral, gulvtyper som er lette å rengjøre, utformingen av inngangspartiet, faste

stoler i amfiser med fester kun i opptrekk m.m. Minstemål innvendig i heis skal minimum være 1,4 x 2,0 meter slik at også større teknisk utstyr, piano m.m. får plass.

- det skal ikke være faste vegger mellom sal og scene på siden av og over scenen. Bredde og høyde reguleres med tepper / scenografi
- det kan gjerne være en stor port mellom sal og vestibyle slik at dette kan
- fungere sammen f eks ved store kro-konserter og andre festarrangement
- grunnakustikken skal gi god spredning og romfølelse med etterklangtid på 1,2-1,3 sek. med 3/4 full sal som ev. kan økes til 1,8 sek. ved elektronisk justering av etterklangtid med programmerbart anlegg av høy kvalitet
- det skal være god akustikk også for akustiske konserter og teater uavhengig av publikumsbesøk.
- bakgrunnsstøy fra ventilasjonsanlegg m.m skal ikke overstige 25 DbA alt. NC 30 – normen
- scenegolv skal ha god svikt og lite trinnlyd for dans, som det også kan skrus fast kulisser i. Sal og scene kan gjerne ha golv med samme overflate, men scenegolvet må ha ekstra stor byggehøyde (skrudybde)
- sceneområdet skal ha riggutstyr for en moderne scene på min. 18 x 10 m med snortrekk, teater-tekstiler, lysanlegg med min 96 kurser a 2,5 KWA, lydanlegg (PA)
- sceneriggen skal minimum ha motortrekk på alle lystrekk, høytalertrekk og trekk for akustiske flåter
- ved "ståkonsert" eller "småbord" rigges mindre scene av elementer. Huset bør ha 50 m² / 25 elementer a 2 m²
- salen må dessuten ha solide opphengspunkter og løfteutrustninger for blackboxteater for teater-tekstiler, lys, lyd og scenografi m.m
- et fast område på 2,5 x 2 m bak i salen må være avsatt til teknikerplass uten å skape konflikt for rømningsveier
- innganger for publikum må ha lyd / lyssluser
- være utstyrt med godt flygel og "garasje" for dette med styrt fuktighet (50- 60%) som er så stor at den også kan benyttes som øvingsrom
- en slik fleksibel sal krever ekstra store og lett tilgjengelige lagerareal bl a for stablestoler, bord, sceneelementer, teknisk utstyr m.m. Dette må være utstyrt med pallereoler og liten el. truck for stabling og flytting.

Referansesaler (til inspirasjon)

Skyveamfi i Nes kulturhus i Akershus. Fra amfi med 300 plasser til flatt gulv i hele salen på få minutter. Men løsningen krever ekstra lagerplass for stablestoler og bord. I tillegg er det ca. 100 plasser på fast balkong.

Lillesalen på Kolben kultur- og aktivitetssenter